

Univerzita Palackého
v Olomouci

Genius loci...

Tisková zpráva

Cyklus Současná chemie upozorní na mimořádné postavení olomoucké vědy

Olomouc (13. 2. 2019) – „Olomoucká věda 2019“ je podtitul letošního přednáškového cyklu **Současná chemie**, který již po čtrnácté na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci organizuje jeden z nejcitovanějších světových chemiků a nositel České hlavy 2008 Pavel Hobza. Během čtyř přednášek, které jsou přístupné akademické obci i veřejnosti, se zájemci mohou těšit na vystoupení rostlinného genetika Jaroslava Doležela, fyzikálního chemika Radka Zbořila, odborníka na výzkum léčiv a molekulární onkologii Mariána Hajdúcha a politologa Pavla Šaradína.

Zatímco v předchozích ročnících mezi hosty dominovaly „přespolní“ osobnosti, letos organizátor kurzu zcela záměrně vsadil na domácí. Inspiroval ho k tomu mimo jiné pořad České televize Věda 24, který v prosinci představil souhrn nejvýznamnějších událostí ve vědě za rok 2018. „Mezi dvanácti největšími úspěchy byly zmíněny dva z Olomouce. První se týkal problematiky bakteriální rezistence vůči nanostříbru, tedy výzkumu týmu pod vedením profesora Zbořila, a druhý rozluštění genomu pšenice, v němž významnou roli sehráli vědci v čele s profesorem Doleželem. Považoval jsem to za jeden z dalších dokladů skutečnosti, že olomoucká věda je mimořádná. Řekl jsem si, že jestliže mám studenty na něco upozornit, pak je to právě toto,“ objasnil zrod koncepce letošního ročníku kurzu profesor Hobza. Dalším z důvodů byla i skutečnost, že na Univerzitě Palackého je v současné době živé téma integrace stávajících vědeckých center – Centra regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum (CRH), Regionálního centra pokročilých technologií a materiálů (RCPTM) a Ústavu molekulární a translační medicíny (ÚMTM). Právě z nich tři ze čtyř letošních přednášejících pocházejí.

Úvod letošního cyklu bude patřit 20. února vědeckému řediteli CRH a laureátovi Národní ceny Česká hlava 2018 Jaroslavu Doleželovi, jenž pohovoří o dědičné informaci rostlin a jejím luštění. Profesor v oboru molekulární biologie a genetiky se zaměřuje především na strukturu a evoluci rostlinných genomů a mapování a sekvenování genomů důležitých zemědělských plodin. Spolu se svým týmem měl výrazný podíl na přečtení genomu ječmene, banánovníku či pšenice.

Generální ředitel RCPTM Radek Zbořil je předním světovým odborníkem v oblasti nanotechnologií, o čemž svědčí i jeho loňské zařazení na seznam nejcitovanějších vědců světa Highly Cited Researchers. Během přednášky dne 6. března představí publiku uhlíkové nanostruktury jako svět mnoha dimenzí a možností. Výzkum uhlíkových a kovových nanomateriálů a jejich využití v biomedicíně, katalýze, životním prostředí nebo moderních technologiích pro získávání a ukládání energie má v jeho vědecké práci dominantní postavení. Stál například u objevu nejtenčího známého izolantu či prvních nekovových magnetů na bázi uhlíku.

Třetím hostem bude ředitel ÚMTM Marián Hajdúch, který 20. března vystoupí s přednáškou s názvem Translační výzkum v medicíně: Od molekul po nová léčiva a diagnostika. Jeho tým se podílel mimo jiné na výrazném úspěchu v boji se závažným onemocněním – cystickou fibrózou. Ve spolupráci s kanadskými kolegy objevili léčivo, jež dokáže zabránit vzniku infekce, na kterou pacienti s touto vrozenou chorobou často umírají.

Stejně jako v minulých letech nebude kurz patřit pouze přírodním a lékařským vědám. Cyklus uzavře 27. března politolog Pavel Šaradín z Filozofické fakulty UP přednáškou Občané, elity versus demokracie. „V současné době se neustále hovoří o elitách, ať už je někdo nazývá Pražskou kavárnou či jinak. Zdá se mi, že tato otázka ve společnosti i ve vědě graduje. Sám často uvažuji o tom, jaká je úloha výrazných osobností ve společnosti, v níž platí Gaussova křivka. Proto jsem oslovil politologa Pavla Šaradína, který o tomto tématu promluví,“ uvedl Hobza.

Přednášky se konají v aule Přírodovědecké fakulty UP, vždy od 15:00. Na webu pořádající Katedry fyzikální chemie bude následně dostupný videozáznam přednášek.

Kontaktní osoba:

Pavel Hobza

Univerzita Palackého v Olomouci | Přírodovědecká fakulta a RCPTM

E: pavel.hobza@upol.cz | T: 585 634 760